

FORSKNINGSSTRATEGI

2015-2020

Arbeidsgruppen "Forskningsstrategi mot 2020"

03.09.2014

”Ledelsesforankring, god infrastruktur, et hensiktsmessig regelverk og systemer som sikrer forskerutdanning, karriereløp og god forskningsetisk praksis, er viktig for et velfungerende forsknings- og innovasjonssystem for helse- og omsorgssektoren.”¹

¹ <http://www.regjeringen.no/pages/16251882/PDFS/STM201020110016000DDDPDFS.pdf>

Innholdsfortegnelse

Forord	Side 3
---------------	--------

Innledning

Dagens forskningsaktivitet i helseregionen	Side 4
Prosess for strategiarbeidet	Side 5
Forskningsstrategiens formål	Side 5
Avgrensning av strategien	Side 5

Forskningens organisering, kvalitetskrav og relevans

Organisering	Side 6
Kvalitetskrav/relevans	Side 6

Mål, delmål og tiltak

Mål 1.

Økt forskningsaktivitet i Finnmarkssykehuset skal bidra til økt kompetanse og rekruttering til hele helsetjenesten i Finnmark	Side 7
---	--------

Mål 2.

Forskningen skal spesielt ha fokus på vår lokale befolknings behov	Side 8
--	--------

Mål 3.

Medisinsk og helsefaglig forskning ved Finnmarkssykehuset skal tilstrebe et høyt kvalitetsnivå	Side 9
--	--------

Mål 4.

Infrastrukturtiltak, gode samhandlingsrelasjoner og nettverkssamarbeid skal bidra til faglig styrking og god ressursutnyttelse	Side 10
--	---------

Forord

Forskning er en av de fire lovpålagte oppgavene i Lov om spesialisthelsetjenester, og er en forutsetning for en kunnskapsbasert og fremtidsrettet helse- og omsorgstjeneste og effektivt folkehelsearbeid. Derfor er det viktig å styrke forskningen ved Finnmarkssykehuset. Denne nye forskningsstrategi skal vise hvordan helseforetaket vil gjøre dette, og hvilken retning forskningen i foretaket skal ha.

Finnmarkssykehuset er organisert på en måte som krever godt samarbeid på tvers av fylket, slik at vi kan gi et godt og likeverdig tilbud til hele Finnmarks befolkning. Forskningen ved Finnmarkssykehuset skal komme pasientene i fylket til gode ved at vi kommer frem til ny kunnskap som kan forbedre behandling og sikre en høy kompetanse i helsetjenesten, og på den måten legge grunnlaget for kunnskapsbasert praksis.

Innledning

Dagens forskningsaktivitet i helseregionen

Finnmarkssykehuset er ett av fem helseforetak i Helse Nord, og har ansvaret for spesialisthelsetjenesten i Finnmark fylke, med sykehus i Hammerfest og Kirkenes. Klinikk Psykisk helsevern og rus samt Prehospital klinikk er desentralisert og lokalisert i hele fylket.

Finnmarkssykehuset bidro i 2012 med 2.8 av alle publikasjonspoeng som er gått ut fra de regionale helseforetakene i Helse Nord (totalt 243,4). Publikasjonspoengene baserer seg på både artikler og avlagte doktorgrader.

Den største delen av forskningen i helseregionen foregår i dag ved Universitetssykehuset Nord Norge HF (UNN). Nordlandssykehuset HF (NLSH) bidrar også med en større forskningsandel enn Finnmarkssykehuset, Helgelandssykehuset HF og Sykehusapotek Nord HF. Det er et mål at det skal foregå god forskning i alle helseforetakene.

Helse Nord har i sin forskningsstrategi påpekt et ønske om en sterkere inklusjon og deltakelse i forskningen fra Finnmarkssykehuset, og styrking av samisk forskning innen de eksisterende forskningsprogrammene.

Finnmarkssykehusets strategi mot 2020 legger til grunn og bygger videre på føringer i relevante dokumenter, lovgrunnlag og meldinger, og må sees i sammenheng med disse. Særskilte relevante dokumenter er:

- Helse- og omsorgsdepartementets forskningsstrategi (2006 -)²
- Helse- og omsorgsdepartementets samhandlingsforskningsstrategi 2012–2015³
- Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011- 2015 (Meld. St.16 (2010-2011))¹
- Samhandlingsmeldingen (St. meld nr. 47 (2008-2009))⁴
- Innovasjonsmeldingen (St meld. nr 7 (2008-2009))⁵
- Forskningsmeldingen (St. meld.nr. 30 (2008-2009))⁶
- Omsorgsmeldingen/Omsorgsplan 2015 (St.meld. nr. 25 (2005-2006))⁷
- Helse Nord's Forskningsstrategi⁸
- UNN forskningsstrategi⁹
- UiT forskningsstrategi¹⁰

² http://www.regjeringen.no/upload/HOD/Vedlegg/HOD_forskningsstrategi.pdf

³ http://www.regjeringen.no/pages/38015934/forskning_innovasjon_2012.pdf

⁴ <http://www.regjeringen.no/pages/2206374/PDFS/STM200820090047000DDDPDFS.pdf>

⁵ <http://www.regjeringen.no/pages/2133768/PDFS/STM200820090007000DDDPDFS.pdf>

⁶ <http://www.regjeringen.no/pages/2178785/PDFS/STM200820090030000DDDPDFS.pdf>

⁷ <http://www.regjeringen.no/Rpub/STM/20052006/025/PDFS/STM200520060025000DDDPDFS.pdf>

⁸ <http://www.helse->

[nord.no/getfile.php/RHF%20INTER/Fagutvikling/Forskning/Forskningsstrategi_Helse_Nord_2010-2013.pdf](http://www.helse-nord.no/getfile.php/RHF%20INTER/Fagutvikling/Forskning/Forskningsstrategi_Helse_Nord_2010-2013.pdf)

⁹ http://www.unn.no/getfile.php/RHF%20INTER/Fagutvikling/Forskningsstrategi_UNN.pdf

¹⁰ http://uit.no/Content/179499/Strategidokument_Helsefak_Forskning.pdf

Prosess for strategiarbeidet

Strategien er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av representanter fra helsetjenester til den samiske befolkningen, Klinikk psykisk helsevern og rus, Klinikk Kirkenes og Klinikk Hammerfest i tillegg til en brukerrepresentant, forskningsleder og forskningsstyret sin styreleder (som også representerer Klinikk prehospitale tjenester).

Forskningsstrategien skal beskrive prioritering og stimulering av forskning, og være veiledende for alle aktører innen forskning ved Finnmarkssykehuset HF.

Forskningsstrategiens formål

Dokumentet har ikke status som styringsdokument, men skisserer mål, strategier og virkemidler som departementet, Helse Nord og Finnmarkssykehuset ønsker å fokusere på mot 2020.

Forskningsstrategien er videre et førende dokument som legges til grunn ved utlysning og tildeling av lokale forskningsmidler, og utpeking av satsningsområder. Den danner også grunnlag for planlegging og organisering av forskning på et overordnet nivå.

Avgrensning av strategien

Utviklingsarbeid (for eksempel kvalitetsarbeid) er ikke omfattet av strategien. Dette er en naturlig del av den øvrige faglige virksomheten ved Finnmarkssykehuset.

Parallelt med ønske om økt forskningsaktivitet må det bygges forskningskompetanse. For de fleste helsefaglige ansatte (unntatt leger og psykologer) betyr det at de må starte med å ta en mastergrad for å få kompetanse til å drive forskning. Støtte til å ta mastergrad er viktig for å skaffe denne kompetansen i foretaket, men ikke en del av forskningsstrategien. Derimot kan forskning som utføres i forbindelse med mastergrad – der kandidaten benytter forskningsmetode for å skaffe ny viten med tanke på å spre den gjennom publikasjon – falle inn under tildelingskriteriene.

Forskningens organisering, kvalitetskrav og relevans

Organisering

Finnmarkssykehuset HF's ansvar for å drive forskning er forankret i lover, regler og forskrifter, og forskningen skal foregå i henhold til disse. Dette innebærer også at Finnmarkssykehuset skal avsette ressurser til stillinger, driftsmidler og arealer til forskning.

Ved prosjekter der Finnmarkssykehuset HF er ansvarlig institusjon, skal prosjektleder som hovedregel være ansatt ved Finnmarkssykehuset i hoved- eller bistilling. For samarbeidsprosjekter (mellom Finnmarkssykehuset og universitet, høyskoler eller private institusjoner) som ikke er forankret ved Finnmarkssykehuset, skal det inngås skriftlig avtale med Finnmarkssykehuset HF og ansvarlig institusjon der ansvarlig prosjektmedarbeider som er ansatt ved Finnmarkssykehuset HF oppnevnes, slik at prosjektet blir forankret i helseforetaket.

Ved søknader om forskningsmidler til Finnmarkssykehuset er prosjektleder definert som "søker". Forskningsmidler kan søkes av prosjektledere med forskningskompetanse minimum tilsvarende doktorgrad

Kvalitetskrav/relevans

Forskningen i helseregionen skal støtte opp under politisk prioriterte områder, nasjonale og regionale satsinger, og bidra til en bedre organisering av helsetjenesten til et samlet godt helsetjenestetilbud til befolkningen.

Som et lite foretak langt fra større forskningsmiljøer vil ikke alle forskningsprosjekter som er relevante for foretaket sammenfalle med politisk prioriterte områder, etablerte satsinger og forskningsinteresser i større forskningsmiljø. Finnmarkssykehuset vil derfor profitte på forskere som både er nært knytt til klinikken og til eksterne forskningsmiljø, slik at en kan samarbeide med etablerte miljøer der dette er mulig, men også gjennomføre selvstendig forskning som er relevant for Finnmarks befolkning.

God forskningsetikk er den enkelte forskers og prosjektleders ansvar, og Finnmarkssykehusets systemansvar. Systemansvaret er forankret i den vanlige styringslinjen og vil ligge i foretaksledelsen og hos foretakets forskningsansvarlige i ledelsen. Etske vurderinger er ikke begrenset til forhåndsgodkjenning av prosjektet i etikk-komitésystemet (Regionale komitéer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, REK), men foretas fortløpende av prosjektleder og forskere i alle faser av prosjektet. Forskningen skal gjennomføres i henhold til gjeldende lov- og regelverk, internasjonale retningslinjer og avtaler, for eksempel Helsinki-deklarasjonen, Oviedo-konvensjonen, prinsippene for Good Clinical Practice, og Vancouver-reglene.

Mål, delmål og tiltak

Mål 1 Økt forskningsaktivitet i Finnmarkssykehuset skal bidra til økt kompetanse og rekruttering til hele helsetjenesten i Finnmark	
Delmål	Tiltak
<p>Finnmarkssykehuset skal være kjent som en arbeidsplass der det er mulig å drive med forskning</p> <p>Antall ansatte som driver forskning skal økes ved at ledere på alle nivå etterspør forskning blant sine ansatte</p> <p>Minimum en lege/psykolog med doktorgrad og en helsefaglig utdannet med masteren på hver avdeling.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Forskning skal være godt forankret i klinikk og avdelingsledelse• Implementere forskningen i avdelingsmål/dialogavtaler der hver klinikk spesifiserer sine satsningsområder innen forskning• Etterspør forskningskompetanse ved utlysning av stillinger• Ledelsen legger til rette for gode arbeidsforhold/infrastruktur• Tilrettelegge for dobbelt kompetanseløp som innebærer delte stillinger mellom klinikk og forskning• Fast ansatte ved foretaket med ph.d tilbys forskningstid (for eksempel 20 %) mot bindingstid og forutsatt relevante forskningstema• Stimulere særskilt til ph.d løp i avdelinger og klinikker uten slik kompetanse
<p>Ressursbruken til forskning ved Finnmarkssykehuset HF skal i løpet av strategiperioden gradvis økes til landsgjennomsnittet på 0.8 % av driftsbudsjettet</p> <p>Forskningsproduksjonen skal økes med 100 % i løpet av 5 år</p>	<ul style="list-style-type: none">• Finansiere bistillinger knyttet til UiT for ansatte med ph.d som ønsker dette• Øke bevilgningen til forskningsstyret• Opprettelse av prosjektkatalog der klinikk og avdelingsledere kommer med bestilling for hva som ønskes at det forskes på.

<p>Økt andel helsefaglig forskning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utlyse helsefaglige stillinger der en etterspør mastergrad • Ledere på avdelings- og enhetsnivå legger til rette for at ansatte som ønsker det kan gjennomføre relevante mastergradsforløp • Forskningsstyret ved Finnmarkssykehuset støtter også mastergradsforløp, under forutsetning av at resultatene publiseres i fagfellegodkjente tidsskrifter
---	---

<p>Mål 2. Forskningen skal spesielt ha fokus på vår lokale befolknings behov</p>	
Delmål	Tiltak
<p>Forskningen skal rette søkelyset spesielt mot de særegenheter som kjennetegner en flerkulturell befolkning i gravgrendte strøk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Befolkningsundersøkelser bør inkludere alle befolkningsgrupper i vårt område • Forskning på områder som er av stor betydning for befolkningen i Finnmark skal prioriteres • Opplærings- og treningsmetoder som kompenserer for lavt pasientvolum skal videreutvikles, evalueres og formidles
<p>Brukermedvirkning og klientperspektivet skal være integrert i forskningen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Forskningsstyret suppleres med en brukerrepresentant • Om pasient-/bruker-/klientperspektiver og/eller medvirkning fra disse grupper er integrert i forskningsprosjekter skal inngå i vurderingen ved tildeling av midler
<p>Økt behovsdrevet og forskningsbasert innovasjon skal gi bedre helsetjenestetilbud</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Forankre arbeidet med innovasjon i ledelsen • Stimulere til forskningssamarbeid med næringslivet • Utvikle bedre rutiner for implementering av forskningsresultater • Vurdere alle forskningsprosjekter med hensyn til potensial for praktiske og eventuelle kommersialiserbare produkter og tjenester.
<p>Forskning på helsetjenesten til den samiske befolkningen skal styrkes</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oppmuntre til at det samiske perspektiv tilgodeses i forskningsprosjekter

Mål 3.

Medisinsk og helsefaglig forskning ved Finnmarkssykehuset skal tilstrebe et høyt kvalitetsnivå.

Delmål	Tiltak
Utøve god forskningsledelse	<ul style="list-style-type: none">• Etablere forskningshandteringssystem der foretaket kan overvåke all aktivitet• Sikre støttefunksjoner og mekanismer for kvalitetssikring av planlegging, godkjenning og gjennomføring av forskningsprosjekter• Styrke bibliotekjeneste for forskere
Våre forskere skal tiltrekke ekstern finansiering (Forskningsrådet, EU-prosjekt, Helse Nord)	<ul style="list-style-type: none">• Planmessig oppbygging av nye og eksisterende forskningsgrupper og stimulere til samarbeid med etablerte forskningsmiljøer ved andre foretak i Helse Nord og UiT• Utlysninger og tildeling av forskningsmidler skal baseres på krav til kvalitet, relevans, samarbeid og fremdrift.• Alle artikler skal publiseres i fagfellegodkjente tidskrifter• Bedre synliggjøring av tilgjengelige støttefunksjoner, både lokalt i Finnmarkssykehuset og Helse Nord's Klinisk Forskningsavdeling i Tromsø
En høy grad av etisk refleksivitet skal være synlig i all forskningsaktivitet ved Finnmarkssykehuset	<ul style="list-style-type: none">• Inkludere et eget punkt i søknader om støtte vedr. etiske problemstillinger og hvordan disse vil bli møtt• Etikk skal være faste innslag på alle forskningssamlinger
Minst ett internasjonalt prosjekt ledet av Finnmark	<ul style="list-style-type: none">• Inkludere et eget punkt i søknader om støtte vedr. internasjonalt samarbeid

Mål 4

Infrastrukturtiltak, samhandlingsrelasjoner og nettverkssamarbeid skal bidra til faglig styrking og god ressursutnyttelse.

Delmål	Tiltak
Samarbeidet skal styrkes internt ved Finnmarkssykehuset	<ul style="list-style-type: none">• Utvikle nettverk for forskere/prosjektarbeidere og arrangere forskningsseminarer og nettverksmøter 1-2 ganger i året• Styrke samarbeid mellom SANKS og de øvrige klinikkene ved sykehuset• Forskningsleder/forskningsstyreleder møter årlig i foretaksledelsen for oppdatering/orientering angående forskning ved sykehuset
Styrket og formalisert samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og Finnmarkskommunene, og UiTs lokale avdelinger i Alta, Hammerfest og Kirkenes	<ul style="list-style-type: none">• Minst en ph.d kandidat innen samhandling og helsetjenesteforskning• Inkludere et eget punkt i søknader om støtte vedr. samhandling• Opprette en felles prosjektdatabase for Finnmarkssykehuset, kommunesektoren og UiTs lokale avdelinger i Finnmark, som er åpen tilgjengelig for andre aktører i fylke/region, også næringsliv• Etablere prosjekter på tvers av tjenestenivåene både innen klinikkene, men også kommunesektoren
Bedre synliggjøring av forskningen ved Finnmarkssykehuset	<ul style="list-style-type: none">• Oppmuntre til publisering også i norske tidsskrifter• Forskningsleder presenterer forskningen på fylkerådsmøte/kommunestyremøter og etablerer samarbeidspunkter der befolkningen kan etterspørre forskning.• Finnmarkssykehuset er representert med forskere på forskningsdagen hvert år• Publikasjoner presenteres på hjemmesiden.• Et månedlig arrangement for offentligheten et sted ved Finnmarkssykehuset, med annonse i Finnmark dagblad/Finnmarken• Hver forsker skriver minst en kronikk el. lign i fylkets lokalaviser årlig.
Finnmarkssykehuset skal ta selvstendig ansvar for utdanningen av 5. og 6.års psykologi og medisinerstudenter	<ul style="list-style-type: none">• Finnmarkssykehuset skal ha egne veiledere til 12 medisinerstudent-oppgaver i 5.studieår, med kompetanse innen alle våre medisinske spesialiteter• Aktiv tilrettelegging av avdelingsledere for parallell jobbing både i foretaket og for universitetet

